

La Gaia Ciència

§ 125. L'home boig.

—No heu sentit parlar d'aquell home boig que a plena llum del migdia encenia una llanterna, corria pel mercat i cridava sense parar: «Cerco Déu! Cerco Déu!»?—. Com que allí s'aplegaven precisament molts d'aquells qui no creien en Déu, suscità moltes rialles. «És que s'ha perdut?», deia l'un. «És que s'ha extraviat com un infant?», deia l'altre. «O és que s'ha amagat?» «Té por de nosaltres?» «Se n'ha anat amb un vaixell?» «Ha emigrat?» —així cridaven i reien en desori. L'home boig saltà al bell mig de tots ells i els trepà amb la seva mirada: «A on ha anat Déu?», cridà, «Jo us ho diré! Nosaltres l'hem mort —vosaltres i jo! Tots nosaltres som els seus assassins! Però, com ho hem fet? Com hem pogut beure la mar fins al pòsit? Qui ens donà l'esponja per esborrar tot l'horitzó? Què férem quan desenganxàrem aquesta Terra del seu Sol? Cap a on es mou ara? Cap a on ens movem nosaltres? No ens allunyem de tots els sols? No caiem constantment? No caiem endarrere, cap al costat, endavant, en totes direccions? Encara hi ha un dalt i un baix? No errem com a través d'un no res infinit? No ens colpeja l'espai buit amb el seu alè? No ha començat a fer més fred? ¿No s'apropa com més va més la nit, una nit cada cop més intensa? No cal encendre llanternes al migdia? No sentim encara res del soroll que fan els enterraments que enterren Déu? No ensumem encara res de la putrefacció divina? —també els déus es podreixen! Déu ha mort! Déu roman mort! I som nosaltres qui l'hem mort! ¿Com ens consolarem nosaltres, els assassins entre tots els assassins? Allò que el món posseïa fins ara de més sagrat i de més poderós s'ha ensangonat sota els nostres coltells —qui pot llevar-nos del damunt aquesta sang? Amb quina aigua podríem nos del damunt aquesta sang? Amb quina aigua podríem purificar-nos? Quines expiacions, quines cerimònies sagrades haurem d'inventar? No és massa gran per a nosaltres la grandesa d'aquest acte? ¿No és massa gran per a nosaltres la grandesa d'aquest acte? No hem de convertir nos nosaltres mateixos en déus, només per semblar-ne dignes? Mai no hi ha hagut un acte tan gran —i tot aquell qui continuï naixent després de nosaltres pertanyerà en virtut d'aquest acte a una història superior a qualsevol història que ha existit fins ara!» —Aquí callà l'home boig i esguardà de bell nou els seus oients: també ells callaren i el miraren esbalaïts. Finalment llançà a terra la seva llanterna, de manera que es feu trossos i s'apagà. «He vingut massa d'hora», digué aleshores, «encara no estic a la meva època. Aquest esdeveniment enorme encara fa camí i avança lentament —encara no ha penetrat en les vides dels homes. El llamp i el tro necessiten temps, la llum dels estels necessita temps, els actes necessiten temps, fins i tot després que s'han dut a terme, per ser vistos i sentits. Aquest acte és encara més lluny dels homes que l'estel més llunyà —i, amb tot, són ells els qui l'han dut a terme!». —Es conta encara que aquest home boig entrà el mateix dia en diverses esglésies i hi entonà el seu *Requiem aeternam Deo*. Foragitat i instat a parlar, només repetia com a resposta: «Què hi fan encara aquestes esglésies, si no són les sepultures i els monuments funeraris de Déu?»

§ 341. L'enorme pes més gran.

«Què et passaria si un dia o una nit et perseguís un dimoni en la teva solitud més solitària i et digués: “Aquesta vida, tal com la vius ara i tal com l'has viscuda, hauràs de viure-la encara una altra vegada i encara incomptables vegades. I en ella no hi haurà res de nou, sinó que cada sofrença, cada plaer, cada pensament, cada sospir, tot allò que és

indiciblement petit i gran de la teva vida, ha de tornar a esdevenir-se per a tu, tot en el mateix ordre i en la mateixa successió. –Alhora, també aquesta aranya i aquest raig de lluna que apareix entre els arbres, també aquest instant i jo mateix. L’etern rellotge d’arena de l’existència serà capgirat sempre de bell nou –com també tu amb ell, que ets una volva de pols de la pols!» ¿No et llançaries a terra cruixint de dents i maleiries el dimoni que et parlés d’aquesta manera?» ¿O bé has experimentat qualche vegada un moment immens en el qual li respondries: «Ets un déu i mai no havia sentit una cosa més divina!?!». Si aquest pensament exercís la seva puixança sobre tu, et transformaria, tal com ets, i tal vegada t’esclafaria. La pregunta referent a totes les coses i a cada cosa: «¿Vols viure això encara una altra vegada i encara incomptables vegades, constituïria en la teva actuació com l’enorme pes més gran! O no hauries de sentir-te bé amb tu mateix i amb la vida, per tal de no desitjar res més que aquesta darrera i eterna confirmació, que aquest darrer i etern segellament?»